

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Медичний інститут
Кафедра фармації, фармакології, медичної, біоорганічної та біологічної хімії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
ЧНУ ім. П.Могили
Іщенко Н.М.

« 27 »   2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА З ОЗНАЙОМЧОЮ МЕДИЧНОЮ
ПРАКТИКОЮ

Галузь знань   22 «Охорона здоров'я»
 Спеціальність   226 «Фармація, промислова фармація»

Розробник
 Завідувач кафедри розробника
 Гарант освітньої програми
 Директор медичного інституту
 Директор ННПО
 Начальник НМВ

Фролов Ю.А.
 Оглобліна М.В.
 Оглобліна М.В.
 Грищенко Г.В.
 Норд Г.Л.
 Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою	
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	
Спеціальність	226 «Фармація, промислова фармація»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Фармація	
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	2-й	
Навчальний рік	2021-2022 н.р.	
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	3-й	4-й,5-й триместр
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредити /90 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	18 год.	6 год.
	18 год.	8 год.
	54 год.	76 год.
Відсоток аудиторного навантаження	40%	16%
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Не має	
Форма підсумкового контролю	3-й семестр – диф. Залік /5-й триместр	

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма з дисципліни «Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою» для студентів спеціальності 226 Фармація, промислова фармація першого (бакалаврського) рівня складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фармація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація. Дисципліна «Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою» є вибіркоvim компонентом освітньо-професійної програми та відповідно до навчального плану вивчається в III семестрі.

Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою як навчальна дисципліна:

а) ґрунтується на вивченні студентами анатомії, медичної біології, нормальної фізіології, мікробіології, хімії, фізики та інтегрується з цими дисциплінами;

б) закладає основи вивчення студентами клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з домедичної допомоги в процесі подальшого навчання і у професійній діяльності;

в) закладає основи формування уявлень про загальні принципи виникнення патологічних станів, окремих їх проявів та принципи надання допомоги.

Вивчення дисципліни «Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою» дозволяє сформувати фахівця здатного швидко та правильно зорієнтуватися у складній ситуації, не допустити фатальних помилок або втрати часу, здійснити першочергові кроки, що врятують життя людині і/або стануть добрим ґрунтом для її успішного лікування у стаціонарі. Добрі знання з домедичної допомоги дають змогу майбутньому фармацевту реалізувати не тільки професійний, але й людський обов'язок. Програма дисципліни «Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою» передбачає лекційні, практичні заняття та самостійну роботу студентів.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-модульною системою відповідно до освітньо-професійної програми, оцінювання – за модульно-рейтинговою системою. Програму дисципліни «Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою» поділено на 3 змістові модулі, що об'єднані в один модуль.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою як предмет має *на меті* підготовку спеціалістів, які володіють достатнім обсягом теоретичних знань та практичних навичок для догляду за тяжкохворими, а також володіють тактикою надання першої долікарської допомоги при станах, які загрожують життю. Крім того, метою дисципліни є ознайомити студентів з роботою і структурною організацією лікувально-профілактичних установ, навчити

практичним навичкам, пов'язаних з виконанням різних маніпуляцій з догляду та лікування хворих.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів у освітній програмі «Фармація»). Згідно з вимогами освітньої програми дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей.

Після завершення вивчення дисципліни «Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою» відповідно до освітньо-професійної програми **студент повинен бути здатний (наявність набутих загальних та фахових компетентностей на даному рівні освіти)** (відповідає загальним компетентностям ЗК 1,2,5,9 та фаховим компетентностям ФК 2-4,11 ОП «Фармація»):

- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- розуміти предметну область та розуміти значення професії;
- вміти виявляти та вирішувати проблеми;
- вчитися і бути сучасно навченим;
- здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарногігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки;
- застосовувати на практиці принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності;
- проводити інформативну та санітарно-просвітницьку роботу серед населення;
- надавати домедичну допомогу.

Відповідно до освітньо-професійної програми після завершення вивчення дисципліни «Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою» очікується, що **студент повинен бути готовим продемонструвати наступні результати навчання** (відповідає програмним результатам навчання ОП «Фармація, промислова фармація» ПРН 1,2,4,6,7,11,13,15,19):

ПРН 1. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 2. Уміння спілкуватись науковою та професійною мовою, включаючи усну та письмову комунікацію українською мовою та однією із поширених європейських мов. Аналізувати тексти фахової спрямованості та перекладати іншомовні інформаційні джерела.

ПРН 4. Дотримуватись принципів організації фармацевтичної допомоги різним групам населення та категоріям хворих.

ПРН 6. Дотримуватись етичних та деонтологічних норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, споживачами, ефективно працювати в команді.

ПРН 7. Проводити санітарно-освітню та інформаційну роботу серед населення та медичних працівників.

ПРН 11. Використовувати знання приналежності лікарських засобів до певних фармакологічних груп, основних показань та протипоказань до застосування; видів взаємодії лікарських засобів і видів несумісності; особливостей фармакокінетики і фармакодинаміки ліків з метою забезпечення ефективного та безпечного їх застосування.

ПРН 13. Поширювати інформацію щодо профілактики захворювань, небезпеки безвідповідального самолікування, правил зберігання лікарських засобів у домашніх умовах. Розпізнавати загрозливі для життя симптоми при зверненні в аптеку відвідувачів, які потребують обов'язкової консультації лікаря.

ПРН 15. Практикувати невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я.

ПРН 19. Проектувати майбутню професійну діяльність з урахуванням її значущості для здоров'я людини та напрямків розвитку фармацевтичної галузі.

Після завершення вивчення дисципліни «Домедична допомога з ознайомчою медичною практикою» **студент повинен продемонструвати наступні програмні результати навчання:**

1. Володіти знаннями та розумінням будови систем органів та організму в цілому.
2. Демонструвати знання та розуміння медичної термінології.
3. Володіти розумінням причини основних соціально-значущих захворювань.
4. Аналізувати стан здоров'я людини за різних умов на підставі фізіологічних критеріїв і давати оцінку.
5. Володіти практичними навичками обстеження потерпілих з невідкладними станами і робити висновок про стан життєво важливих функцій організму людини (АТ, ЧДР, ЧСС та ін.).
6. Обирати оптимальні методи та способи транспортування потерпілого до лікувальної установи при різних патологічних станах.
7. Володіти практичними навичками виконання лікувальних маніпуляцій з надання першої домедичної допомоги, демонструючи дотримання правил асептики при проведенні маніпуляцій.
8. Демонструвати техніку виконання різних лікувальних процедур.
9. Обирати оптимальні методи тимчасової зупинки кровотечі, враховуючи клінічну картину кровотечі.
10. Володіти алгоритмом надання невідкладної допомоги при невідкладних і загрозливих для життя станах.
11. Демонструвати знання основних діагностичних критеріїв при захворюваннях серцево-судинної системи.
12. Визначати ознаки клінічної та біологічної смерті.

13. Володіти навичками проведення серцево-легеневої реанімації.
14. Володіти принципами надання медичної допомоги на догоспітальному етапі при гострих хірургічних захворюваннях органів черевної порожнини.
15. Знаходити правильне рішення при наданні невідкладної домедичної допомоги при нещасних випадках, отруєннях.
16. Забезпечувати організацію домедичної допомоги при різних невідкладних станах.
17. Формувати відповідальне ставлення до власного здоров'я та особистої безпеки кожної людини.
18. Передбачати негативний вплив різних факторів на здоров'я людини.
19. Здатність застосовувати знання з домедичної допомоги для збереження свого здоров'я і здоров'я оточуючих людей.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів дисципліни і тем	Кількість годин							
	Форма навчання (денна)				Форма навчання (заочна)			
	У тому числі							
	Раз ом	лек	пр	срс	Раз ом	лек	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ дисципліни								
Змістовий модуль 1. Загальні принципи та організація надання невідкладної допомоги. Основи асептики та антисептики. Десмургія.								
Тема 1. Поняття про першу долікарську допомогу. Принципи та організація інтенсивної терапії. Спостереження за станом основних органів і систем організму.	9	2	-	7	9	-	-	9
Тема 2. Ознайомлення з технікою лікувальних процедур та маніпуляцій. Основи асептики та антисептики.	9	2	2	5	9	-	-	9
Тема 3. Десмургія. Кровотеча та крововтрата.	9	-	2	7	9	-	-	9
Тема 4. Загальні питання реаніматології.	9	2	2	5	9	2	2	5
Змістовний модуль 2. Загрозливі стани різної етіології. Надання домедичної допомоги при невідкладних станах різної етіології.								
Тема 5. Загрозливі стани, що пов'язані з розладами дихання. Надання долікарської допомоги.	9	2	2	5	9	-	-	9

Тема 6. Загрозливі стани з переважним порушенням кровообігу. Надання долікарської допомоги.	9	2	2	5	9	2	2	5
Тема 7. Пошкодження як загрозливі стани. Надання першої долікарської допомоги.	9	2	2	5	9	2	2	5
Тема 8. Загрозливі стани з переважним порушенням функції центральної нервової системи. Надання долікарської допомоги.	9	2	2	5	9	-	-	9
Тема 9. Гострі алергічні стани. Гіперглікемічна і гіпоглікемічна коми.	9	2	2	5	9	-	2	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ГОСТРИХ ХІРУРГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ОРГАНІВ ЧЕРЕВНОЇ ПОРОЖНИНИ.								
Тема 10. Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини.	9	2	2	5	9	-	-	9
Разом	90	18	18	54	90	6	8	76

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. План лекцій з дисципліни

№ з/п	ТЕМА/ПЛАН	Денна форма	Заочна форма
		Кількість годин	
1	<p>Поняття про першу долікарську допомогу. Принципи та організація інтенсивної терапії. Спостереження за станом основних органів і систем організму.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття етики та деонтології фармацевтичного працівника. 2. Поняття про хворобу, етіологію, патогенез, симптоми та синдроми, діагностику, лікування. 3. Визначити поняття невідкладної долікарської допомоги. 4. Загальні принципи організації невідкладного лікування. 5. Правила обстеження потерпілих з невідкладними станами. Первинний та вторинний огляд. 6. Спостереження за станом основних органів і 	2	-

	систем організму (дихальної та серцево-судинної, травної та сечовидільної систем).		
2	<p>Ознайомлення з технікою лікувальних процедур та маніпуляцій. Основи асептики та антисептики.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура та організація роботи закладу охорони здоров'я та його підрозділів. 2. Організація роботи маніпуляційного і процедурного кабінету. 3. Асептика. Антисептика. Види антисептики. Збереження принципів асептики та антисептики при наданні першої домедичної допомоги. 4. Шприци, їх будова, види стерилізації інструментів. Ускладнення при парентеральному введенні лікарських засобів 	2	-
3	<p>Загальні питання реаніматології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Термінальні стани: класифікація, етіологія та патогенез. 2. Принципи діагностики термінальних станів. Надання невідкладної долікарської допомоги. 3. Реанімаційні заходи при зупинці серця та дихання. 	2	2
4	<p>Загрозливі стани, що пов'язані з розладами дихання. Надання долікарської допомоги.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи оцінки адекватності легеневого газообміну. 2. Гостра дихальна недостатність: критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. 3. Причини та клінічні ознаки гострих обструктивних порушень нижніх дихальних шляхів. 4. Бронхоспастичний синдром, бронхоастматичний статус. Поняття та надання невідкладної допомоги при пнемо- та гідротораксі. 5. Паренхіматозні порушення дихання: набряк легенів (патогенез, клінічна картина, заходи надання невідкладної допомоги). 	2	-
5	<p>Загрозливі стани з переважним порушенням кровообігу. Надання долікарської допомоги.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи оцінки адекватності кровообігу та мікроциркуляції. 2. Поняття про шок, його форми. 	2	2

	<p>3. Кардіогенний шок: патогенез, клініка, програма інтенсивного лікування.</p> <p>4. Інфаркт міокарда, тромбоемболія легеневої артерії: етіологія, клінічні синдроми, лікувальна тактика.</p> <p>5. Гіпертонічні кризи: класифікація, клінічні ознаки, диференційна діагностика та надання невідкладної допомоги.</p>		
6	<p>Пошкодження як загрозові стани. Надання першої долікарської допомоги.</p> <p>1. Характеристика больового синдрому як наслідку пошкодження при загрозових станах.</p> <p>2. Механізми ліквідації болю (застосування болезаспокійливих препаратів).</p> <p>3. Механічна травма: класифікація травм та ран, їх особливості, тактика надання першої долікарської допомоги.</p> <p>4. Вивихи та переломи, транспортна та лікувальна іммобілізація.</p> <p>5. Термічні ураження: клініка, терапевтична тактика.</p>	2	2
7	<p>Загрозові стани з переважним порушенням функції центральної нервової системи. Надання долікарської допомоги.</p> <p>1. Принципи оцінки ступеню порушення свідомості. Види порушень свідомості.</p> <p>2. Знепритомніння, колапс, коми: етіологічні фактори, патогенез, клініка, терапевтична тактика надання невідкладної допомоги.</p> <p>3. Епілептичний статус: клінічні прояви, тактика надання невідкладної допомоги.</p>	2	-
8	<p>Гострі алергічні стани. Гіперглікемічна і гіпоглікемічна коми.</p> <p>1. Алергічний риніт, кропив'яка, набряк Квінке, анафілактичний шок. Етіологічні фактори, клінічні прояви, невідкладна допомога.</p> <p>2. Цукровий діабет. Гіперглікемічна і гіпоглікемічна коми. Невідкладна допомога.</p>	2	-
9	<p>Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини.</p> <p>1. Захворювання, об'єднані терміном «гострий живіт»: гострий апендицит, гострий холецистит, гострий панкреатит, перфораційна</p>	2	-

	<p>виразка шлунка та 12-типалої кишки, защемлені грижі, кишкова непрохідність.</p> <p>2. Причини, прояви, тактика дій при болю у животі.</p> <p>3. Ознайомлення з методикою проведення експрес тестів для діагностики невідкладних станів.</p>		
Всього лекційних годин		18	6

4.2. План практичних занять з дисципліни

№ з/п	ТЕМА/ПЛАН	Денна форма	Заочна форма
		Кількість годин	
Змістовний модуль 1			
1	<p>Ознайомлення з технікою лікувальних процедур та маніпуляцій. Основи асептики та антисептики.</p> <p>1. Організація роботи маніпуляційного і процедурного кабінету.</p> <p>2. Техніка лікувальних процедур та маніпуляцій.</p> <p>3. Асептика. Антисептика. Види антисептики. Збереження принципів асептики та антисептики при наданні першої домедичної допомоги.</p> <p>4. Шприци, їх будова, види стерилізації інструментів. Ускладнення при парентеральному введенні лікарських засобів</p>	2	-
2	<p>Десмургія. Кровотеча та крововтрата.</p> <p>1. Основні види бинтових пов'язок, пов'язки на голову, грудну клітину, верхні та нижні кінцівки. Клеєві та окклюзійні пов'язки.</p> <p>2. Поняття про кровотечу та крововтрату. Види кровотечі та перша долікарська допомога при кровотечі.</p> <p>3. Транспортування потерпілих при кровотечі і крововтраті. Поняття про кінцеву зупинку кровотечі.</p> <p>4. Переливання крові, основні правила та способи. Визначення групи крові.</p>	2	-
3	<p>Загальні питання реаніматології.</p> <p>1. Серцево-легенева реанімація (СРЛ). Ознаки та діагностика клінічної і біологічної смерті.</p>	2	2

	<p>2. Загальні правила серцево-легеневої реанімації. Техніка СЛР. Покази та протипокази до СЛР.</p> <p>3. Алгоритми СЛР для одного та двох реаніматорів. Критерії ефективності СЛР.</p> <p>4. Ускладнення і їх профілактика.</p>		
Змістовний модуль 2			
4	<p>Загрозливі стани, що пов'язані з розладами дихання. Надання долікарської допомоги.</p> <p>1. Принципи оцінки адекватності легеневого газообміну.</p> <p>2. Гостра дихальна недостатність: критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги.</p> <p>3. Причини та клінічні ознаки гострих обструктивних порушень нижніх дихальних шляхів.</p> <p>4. Бронхоспастичний синдром, бронхоастматичний статус. Поняття та надання невідкладної допомоги при пнемота гідротораксі.</p> <p>5. Паренхіматозні порушення дихання: набряк легенів (патогенез, клінічна картина, заходи надання невідкладної допомоги).</p>	2	-
5	<p>Загрозливі стани з переважним порушенням кровообігу. Надання долікарської допомоги.</p> <p>1. Принципи оцінки адекватності кровообігу та мікроциркуляції.</p> <p>2. Поняття про шок, його форми.</p> <p>3. Кардіогенний шок: патогенез, клініка, програма інтенсивного лікування.</p> <p>4. Інфаркт міокарда, тромбоемболія легеневої артерії: етіологія, клінічні синдроми, лікувальна тактика.</p> <p>5. Гіпертонічні кризи: класифікація, клінічні ознаки, диференційна діагностика та надання невідкладної допомоги.</p>	2	2

6	<p>Пошкодження як загрозові стани. Надання першої долікарської допомоги.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Характеристика больового синдрому як наслідку пошкодження при загрозових станах. 2.Механізми ліквідації болу (застосування болезаспокійливих препаратів). 3.Механічна травма: класифікація травм та ран, їх особливості, тактика надання першої долікарської допомоги. 4.Вивихи та переломи, транспортна та лікувальна іммобілізація. 5.Термічні та холодіві ураження: клініка, терапевтична тактика. 6.Електротравма та ураження блискавкою: клінічна симптоматика. Терапевтична тактика. 7.Втоплення: види (істинне, асфіксічне, синкопальне), клініка, надання невідкладної допомоги. 8.Задущення: клініка та терапевтична тактика. 	2	2
7	<p>Загрозові стани з переважним порушенням функції центральної нервової системи. Надання долікарської допомоги.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи оцінки ступеню порушення свідомості. Види порушень свідомості. 2. Знепритомніння, колапс, коми: етіологічні фактори, патогенез, клініка, терапевтична тактика надання невідкладної допомоги. 3. Епілептичний статус: клінічні прояви, тактика надання невідкладної допомоги. 	2	-
8	<p>Гострі алергічні стани. Гіперглікемічна і гіпоглікемічна коми.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алергічний риніт, кропив'яка, набряк Квінке, анафілактичний шок. Етіологічні фактори, клінічні прояви, невідкладна допомога. 2. Цукровий діабет. Гіперглікемічна і гіпоглікемічна коми. Невідкладна допомога. 	2	2
Змістовний модуль 3			
9	<p>Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Захворювання, об'єднані терміном «гострий живіт»: гострий апендицит, гострий холецистит, гострий панкреатит, 	2	-

	<p>перфораційна виразка шлунка та 12- типалої кишки, защемлені грижі, кишкова непрохідність.</p> <p>2. Причини, прояви, тактика дій при болю у животі.</p> <p>3. Ознайомлення з методикою проведення експрес тестів для діагностики невідкладних станів.</p>		
Всього годин практичних занять		18	8

4.3. Самостійна робота

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)	Вид контролю
	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	27	49	Поточний контроль на практ. зан.
	<p>Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних практичних занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гіпотензивні стани. Перша долікарська допомога. • Інсульт та черепно-мозкова травма. Перша долікарська допомога. • Метаболічні коми. Перша долікарська допомога. • Синдром уремії, гострої затримки сечі. • Отруєння лікарськими засобами та алкоголем. Перша долікарська допомога. • Ураження отруйними тваринами з розвитком загрозливих станів. Надання першої долікарської допомоги. • Загрозливі стани як результат ураження токсичними сполуками. • Синдроми при гострому опроміненні. Невідкладні заходи у осередді опромінення. 	20	20	Диф.залік
3.	Підготовка до підсумкового контролю	7,0	7,0	Диф.залік
РАЗОМ		54,0	76,0	

Індивідуальні завдання.

Для денної форми навчання не заплановані.

Заочна форма навчання

Відповідно до навчального плану студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу. Номер варіанту для контрольної роботи студент отримує на першій лекції з дисципліни.

Для послідовного і чіткого викладу теоретичного матеріалу слід скласти план роботи. Під час виконання роботи необхідно використовувати джерела, наведені в навчальній програмі і рекомендовані на лекціях, а також інші підручники, що відповідають темі роботи.

Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 20 сторінок формату А4. При виконанні роботи студенти повинні у повному обсязі розкрити всі питання за планом. Наприкінці роботи необхідно навести список використаної літератури не менше 10-15 джерел, вказати дату виконання.

Після перевірки викладачем контрольної роботи і одержання позитивної оцінки студента допускають до заліку.

Нарахування балів за контрольну роботу та конвертація традиційних оцінок у бали

оцінка відмінно – 60 балів,

оцінка добре – 50 бали,

оцінка задовільно – 40 балів,

у випадку відсутності засвоєння – ставиться „0” балів.

Максимальна кількість, яку може набрати студент при виконанні контрольної роботи, дорівнює 60 балам, вона вираховується шляхом множення максимальної кількості балів на кількість завдань у роботі (15x4).

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при виконанні контрольної роботи, вираховується шляхом множення мінімальної кількості балів на кількість завдань у роботі і вона відповідно становить 40 балів (10x4)

Варіант 1

Надати відповідь на питання.

1. Визначення поняття кровотечі та крововтрати. Симптоми крововтрати та ускладнення в результаті крововтрати.
2. Причини, які викликають дихальні порушення.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. Чоловік скаржиться на нудоту, відчуття важкості у верхніх відділах живота, відрижку. Зі слів постраждалого, з'їдена 4 години назад їжа могла бути недоброякісною. Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги.
2. Будівельник випадково наступив на іржавий цвях. Ранку обробив спиртовим розчином йоду, залишився на роботі. Чи правильно він зробив?

Які ускладнення можливі в такому випадку? Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги в подібних випадках.

Варіант 2

Надати відповідь на питання.

1. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Заходи невідкладної допомоги при гострій кровотечі.
2. Хвороби з ознаками серцево-судинних порушень. Невідкладна допомога при хворобах, які мають перебіг з порушеннями роботи серцево-судинної системи.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У літнього хворого після інсульту з'явилася мацерація шкіри на сідниці. В області хрестця - поверхневий пролежень розмірами 4х6 см. Протягом тижня не було стільця. Які помилки були допущені у догляді за хворим? Перелічити особливості догляду за шкірою у важкохворих. Як зробити очищення кишечника?
2. Молода жінка випадково підкрутила стопу, виник сильний біль. При огляді: припухлість в області гомілковостопного суглоба, помірна болісність при пальпації, штовхоподібне навантаження на область п'яти безболісне. Яке ушкодження можна припустити? Перелічити об'єм і черговість надання першої долікарської медичної допомоги.

Варіант 3

Надати відповідь на питання.

1. Визначення поняття рани. Класифікація й ускладнення ран.
2. Симптоми зупинки серця та техніка проведення непрямого масажу серця, проведення серцево-легеневої реанімації. Симптоми хвороб з ознаками дихальних порушень.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. Під час заготівлі сіна молода жінка випадково одержала поранення лівої гомілки косою. При огляді: стан постраждалої відносно задовільний. Шкірні покриви бліді. По зовнішній поверхні лівої гомілки рана розміром 3х15 см з рівними краями, з рани рясна кровотеча. Охарактеризуйте рану. Перелічити заходи першої і невідкладної долікарської допомоги.
2. В результаті загорання і вибуху ємності з бензином чоловік одержав опік обличчя і передньої поверхні тулуба. Хворий різко збуджений, на обличчі є міхури, що розкрилися, на передній поверхні грудної клітки - щільна темна корка, в області живота - міхури, що розкрилися. Укажіть площу і ступінь опіку. Яка перша долікарська медична допомога повинна бути зроблена постраждалому?

Варіант 4

Надати відповідь на питання.

1. Основні принципи надання долікарської допомоги при ранах. Профілактика інфікування рани.

2. Ознаки та симптоми задухи. Невідкладна допомога при порушенні прохідності дихальних шляхів. Профілактика задухи.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. Під час пожежі чоловік одержав опік волосистої частини голови з утворенням міхурів із кров'янистим вмістом, а також опік спини з утворенням міхурів із прозорим вмістом. Потерпілий кричить від болю, просить допомогти. Які ступінь і площа опіків? Вкажіть об'єм першої долікарської медичної допомоги.
2. В результаті падіння на зовнішню поверхню лівого плеча молода людина відчула різкий біль у плечі, що підсилюється при незначних рухах. При огляді: загальний стан задовільний. В області лівої ключиці припухлість, деформація, різка болючість при пальпації. Пальпаторно визначається випинання зовнішньої частини ключиці догори. При обережному натисненні акроміальний (зовнішній кінець) ключиці легко зміщається донизу, а як тільки пальці забирають, повертається в колишнє положення. Яке ушкодження можна припустити в даного постраждалого? Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги. Назвіть стандартні засоби для транспортної іммобілізації верхніх кінцівок.

Варіант 5

Надати відповідь на питання.

1. Поняття та види шоку. Заходи профілактики шоку.
2. Ускладнення опіків. Поняття опікової хвороби та опікового шоку.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У чоловіка 69 років після підняття ваги раптово з'явилася різка слабкість, почуття "провалювання", "червона завіса" перед очима. Через 10 хвилин хворий знепритомнів, в області лівого вуха утворилася темно-вишнева пляма. Права і ліва зіниці повернені вліво і нагору. Про виникнення якого невідкладного стану можна говорити? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?
2. У чоловіка 48 років після пробіжки до автобусної зупинки з'явилися скарги на за грудиною біль, стискаючого характеру, відчуття завмирання серця, різку слабкість і почуття тривоги. Про виникнення якого невідкладного стану можна думати? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?

Варіант 6

Надати відповідь на питання.

1. Класифікація переломів кісток. Специфічні ознаки перелому кісток.
2. Долікарська допомога при гіпертермічному стані.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. Жінка 42 років відзначає періодично виникаючі в ранковий час болі стискаючого характеру за грудиною, тривалістю 20-25 хвилин. Виникнення якого патологічного стану можна припустити? Які заходи першої

- долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?
2. Чоловік упав, ударився потилицею. Відзначає короткочасну втрату свідомості, була однократна блювота. Скаржить на головний біль, запаморочення, нудоту. При огляді: хворий в'ялий, на питання відповідає із важкістю. Шкірні покриви трохи бліді Пульс 68 у хвилину, ритмічний. У потиличній області підшкірний крововилив, різка болісність при пальпації. Хворий із важкістю нахиляє голову. Зіниці однакової ширини. Який вид ушкоджень можна припустити в даному випадку? Чи має хворий потребу в госпіталізації? Перелічити заходу першої долікарської медичної допомоги таким що постраждали.

Варіант 7

Надати відповідь на питання.

1. Види шин для проведення транспортної іммобілізації. Правила накладання шин.
2. Поняття судом та причини їх виникнення. Долікарська допомога при судамах різного походження.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У кабінеті стоматолога чоловік різко сплотнів і повільно опустився на підлогу. Що відбулося з пацієнтом? Як йому допомогти в умовах лікувальної установи?
2. В результаті наїзду автомобіля чоловік одержав тяжку травму. При огляді: різко блідий, без свідомості, дихання рідке, судорожне, пульс на променевих артеріях не визначається. Як називається такий стан? Яка перша долікарська медична допомога повинна бути зроблена постраждалому?

Варіант 8

Надати відповідь на питання.

1. Поняття та класифікація травм голови та хребта. Особливості надання долікарської допомоги при травмах голови.
2. Клінічні ознаки судинної недостатності та заходи щодо надання допомоги

Вирішити ситуаційні завдання.

1. З під уламків стіни витягнуто потерпілого. При огляді: обличчя і слизові оболонки різко синюшні, свідомість відсутня, не дихає, пульс на артеріях не визначається, серцевих скорочень немає. Охарактеризуйте стан потерпілого. Яка перша долікарська медична допомога повинна бути виконана за життєвими показниками?
2. Жінка тривалий час знаходилася на вулиці в тісному взутті в малорухливому стані при температурі - 10-15° С. Після зігрівання з'явилися сильні болі в стопах. Стопи багряного-синюшного кольору, набрякли. Набряк поширюється на гомілки. На тильній поверхні стоп є міхури з прозорим вмістом. Чутливість шкіри пальців відсутня. Який характер ушкодження? Перелічити заходи долікарської медичної допомоги.

Варіант 9

Надати відповідь на питання.

1. Термічні травми. Класифікація опіків за глибиною враження. 13. Поняття сонячного та теплового удару. Клінічна картина.
2. Прояви та причини виникнення гострого болю у животі, надання долікарської допомоги.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У мисливця, що взимку тривалий час знаходився нерухомо в засаді, спочатку з'явилися болі в обох стопах, а потім оніміння. При ходьбі відзначав підгортання стоп, "ноги не слухалися". При огляді: різкий набряк обох гомілок і стоп. Після зігрівання шкіра стоп стала багряно-синюшною, відсутня чутливість стоп. З'явилися міхури з кров'янистим вмістом. Визначте ступінь відмороження. Яка долікарська медична допомога повинна бути зроблена постраждалому? Чи потребує він у госпіталізації?
2. В результаті автомобільної аварії у водія виявлена рана лівого плеча, тупа травма носа. З рани плеча рясна кровотеча. Накладена пов'язка промокає червоною кров'ю. З носа продовжується кровотеча. Потерпілий блідий, пульс частий, на лівій руці не визначається. Як зробити тимчасову зупинку кровотечі? Назвіть інші заходи першої долікарської медичної допомоги.

Варіант 10

Надати відповідь на питання.

1. Відмороження. Профілактика відморожень та гіпотермічного стану.
2. Етіологія та патогенез отруєнь. Види отруйних речовин. Шляхи проникнення отруйних речовин до організму людини. Профілактика отруєнь.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. В результаті автомобільної аварії при падінні мотоцикліст одержав поранення руки і ноги. При огляді: на передпліччі рана розміром 2x6 см, з нерівними краями, забруднена землею, з рани помірна кровотеча. На гомілці і колінному суглобі рани розміром 7x15 см з відшаруванням шкіри вбік колінного суглоба. Охарактеризуйте отримані ушкодження. Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги на місці події й у лікарні до приходу лікаря.
2. У чоловіка, який тривалий час знаходився на морозі, з'явилися болі, почуття оніміння пальців стоп. Після зігрівання розвився набряк обох стоп. На пальцях з'явилися міхури з кров'янистим вмістом. Який характер ушкодження і його ступінь. Перелічити заходи долікарської медичної допомоги потерпілому.

Варіант 11

Надати відповідь на питання.

1. Причини виникнення цукрового діабету. Профілактика діабету.
2. Тактика долікарської допомоги при сторонніх тілах різних органів.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У жінки 43 років протягом останніх 3 днів стали наростати набряки на

обличчі, ногах, з'явилася загальна і м'язова слабкість, шкірна сверблячка, неприємні відчуття в області живота. Артеріальний тиск 200/140 мм рт.ст. З попереднього опитування стало відомо, що вона вже 18 років лікується у нефролога. Виникнення якого невідкладного стану можна припустити? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?

2. На вулиці виявлена людина без ознак життя: свідомість відсутня, рухи грудної клітки не видно, пульс на сонній артерії відсутній, тони серця не прослухуються. Як встановити, чи жива людина? Як треба діяти в подібній ситуації?

Варіант 12

Надати відповідь на питання.

1. Долікарська допомога при укусах тваринами та отруйними комахами.
2. Тромбоемболія легеневої артерії: етіологія, клінічні синдроми. Перша долікарська допомога

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У чоловіка 28 років через 15 хвилин після укусу бджоли виникло відчуття садіння в горлі. Незабаром з'явилися свистячі хрипи і хворий почав відчувати недостачу повітря. Виникнення якого невідкладного стану можна припустити? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?
2. Робітник одержав опік китиці і передпліччя розплавленим металом. У нього різкі болі в області опіку. При огляді: на тильній поверхні кисті і нижньої частини передпліччя темна кірка, щільна на дотик, різка червоність середньої і верхньої третин передпліччя, рухи пальців китиці неможливі. Назвіть ступінь опіку. Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги хворому.

Варіант 13

Надати відповідь на питання.

1. Поняття про алергію. Характеристика анафілактичних реакцій, клінічні прояви анафілактичного шоку, тактика надання невідкладної допомоги.
2. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Заходи невідкладної допомоги при гострій кровотечі.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У літнього хворого після інсульту з'явилася мацерація шкіри на сідниці. В області хрестця - поверхневий пролежень розмірами 4х6 см. Протягом тижня не було стільця. Які помилки були допущені у догляді за хворим? Перелічити особливості догляду за шкірою у важкохворих. Як зробити очищення кишечника?
2. Під час заготівлі сіна молода жінка випадково одержала поранення лівої гомілки косою. При огляді: стан постраждалої відносно задовільний. Шкірні покриви бліді. По зовнішній поверхні лівої гомілки рана розміром 3х15 см з рівними краями, з рани рясна кровотеча. Охарактеризуйте рану. Перелічити заходи першої і невідкладної долікарської допомоги.

Варіант 14

Надати відповідь на питання.

1. Невідкладна допомога при хворобах, які мають перебіг з дихальними порушеннями.
2. Організація першої медичної допомоги в умовах військового часу.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. Жінка тривалий час знаходилася на вулиці в тісному взутті в малорухливому стані при температурі - 10-15° С. Після зігрівання з'явилися сильні болі в стопах. Стопи багряного-синюшного кольору, набрякли. Набряк поширюється на гомілки. На тильній поверхні стоп є міхури з прозорим вмістом. Чутливість шкіри пальців відсутня. Який характер ушкодження? Перелічити заходи долікарської медичної допомоги.
2. В результаті падіння на зовнішню поверхню лівого плеча молода людина відчула різкий біль у плечі, що підсилюється при незначних рухах. При огляді: загальний стан задовільний. В області лівої ключиці припухлість, деформація, різка болючість при пальпації. Пальпаторно визначається випинання зовнішньої частини ключиці догори. При обережному натисненні акроміальний (зовнішній кінець) ключиці легко зміщається донизу, а як тільки пальці забирають, повертається в колишнє положення. Яке ушкодження можна припустити в даного постраждалого? Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги. Назвіть стандартні засоби для транспортної іммобілізації верхніх кінцівок.

Варіант 15

Надати відповідь на питання.

1. Хвороби, які супроводжуються ознаками серцево-судинних порушень. Основні симптоми і клінічні прояви хвороб з ознаками серцево-судинних порушень.
2. Поняття і класифікація травм опорно-рухового апарату. Алгоритм надання долікарської допомоги при травмах опорно-рухового апарату.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. З під уламків стіни витягнуто потерпілого. При огляді: обличчя і слизові оболонки різко синюшні, свідомість відсутня, не дихає, пульс на артеріях не визначається, серцевих скорочень немає. Охарактеризуйте стан потерпілого. Яка перша долікарська медична допомога повинна бути виконана за життєвими показниками?
2. Жінка 42 років відзначає періодично виникаючі в ранковий час болі стискаючого характеру за грудиною, тривалістю 20-25 хвилин. Виникнення якого патологічного стану можна припустити? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?

4.4. Забезпечення освітнього процесу.

Інструменти:

Наочні: демонстрація мультимедійних матеріалів, навчальні фільми.

Практичні: методичні розробки, манекени та інші засоби для відпрацювання практичних навичок.

Програмне забезпечення:

Інтеграція процесів планування, управління і контролю засвоєння знань з «ДД з ОМП» обумовлена методичним забезпеченням навчального процесу:

1. Робоча програма з дисципліни.
2. Робочі тематичні плани лекцій, практичних занять та СРС.
3. Методичні розробки, тези (конспекти, презентації) лекцій.
4. Методичні вказівки для студентів до практичних занять.
5. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів.
6. Інструктивно-методичні матеріали для поточного і підсумкового контролю знань (бази тестових завдань, перелік завдань для проведення контролю практичних навичок та теоретичних знань на практичних заняттях та підсумковому контролі).
7. Навчальна література, яка використовується при вивченні дисципліни.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Питання до самопідготовки та контролю рівня знань

1. Термінальні стани: визначення, класифікація, характеристика ступенів термінальних станів.
2. Принципи діагностики термінальних станів: показники, за якими проводять оцінку свідомості, функції дихання та кровообігу.
3. Тактика проведення реанімаційних заходів.
4. Асептика та антисептика: визначення, види, методи асептики та антисептики.
5. Гостра кровотеча та крововтрата: причини кровотеч, прояви геморагічного шоку. Перша долікарська допомога.
6. Шок: визначення, класифікація, причини та клінічні прояви травматичного шоку. Перша долікарська допомога.
7. Шок: визначення, класифікація, причини та клінічні прояви дегідратаційного шоку. Перша долікарська допомога.
8. Види порушення свідомості. Класифікація ком за стадіями.
9. Метаболічні коми: гіпер- та гіпоглікемічна коми, причини, клінічні прояви, надання невідкладної допомоги.
10. Черепно-мозкова травма. Перша долікарська допомога.
11. Інсульти: види, клінічні прояви. Перша долікарська допомога.
12. Знепритомніння: причини, клінічні прояви, надання невідкладної допомоги.
13. Епілептичний статус: причини, клінічні прояви. Надання доклінічної допомоги.
14. Колапс: причини, клінічні прояви. Надання першої невідкладної допомоги.
15. Причини порушення функції дихання, принципи оцінки адекватності легеневого газообміну. Клінічні ознаки гострої дихальної недостатності. Тактика надання невідкладної допомоги.
16. Гострі обструктивні порушення функції дихання: причини та клінічні ознаки. Тактика надання першої доклінічної допомоги.
17. Астматичний статус: причини, клінічні прояви. Перша долікарська допомога.
18. Гідро та пневмоторакс: причини виникнення, клінічні прояви, невідкладна допомога.

19. Паренхіматозні порушення дихання: набряк легенів (патогенез, клінічна картина, заходи надання першої доклінічної допомоги).
20. Шок: визначення, класифікація, причини та клінічні прояви кардіогенного шоку. Перша долікарська допомога.
21. Напад стенокардії: причини, клініка, тактика надання невідкладної допомоги.
22. Інфаркт міокарду: причини, клініка, тактика невідкладної допомоги.
23. Тромбоемболія легеневої артерії: етіологія, клінічні синдроми. Перша долікарська допомога
24. Гіпертензивні кризи: класифікація, клінічні ознаки, надання першої доклінічної допомоги.
25. Патологічні стани, які призводять до синдрому гострого живота. Диференційний діагноз. Надання першої невідкладної допомоги.
26. Етіологія та клініка ниркової кольки. Надання першої доклінічної допомоги.
27. Гостра затримка сечі: етіологія, клініка, тактика невідкладної допомоги.
28. Механічна травма: види, тактика надання невідкладної допомоги.
29. Термічні ураження: клініка, тактика надання невідкладної допомоги.
30. Теплові ураження (перегрів): клініка та заходи невідкладної допомоги.
31. Холодові ураження: клініка та тактика надання невідкладної допомоги.
32. Електротравма та ураження блискавкою: клінічні прояви, перша невідкладна допомога.
33. Втоплення: види (істинне, асфіксічне, синкопальне), клініка, надання невідкладної допомоги.
34. Задущення клініка та перша долікарська допомога.
35. Гострі отруєння токсичними сполуками: загальна характеристика, клінічні ознаки. Перша долікарська допомога.
36. Отруєння грибами: клінічні ознаки, заходи невідкладної допомоги.
37. Ураження отруйними членистоногими (скорпіон, каракурт, тарантул): клініка та невідкладна допомога.
38. Ураження отруйними зміями (гадюковими, ямкоголовими): клінічні ознаки та терапевтична тактика.
39. Ураження отруйними морськими тваринами, заходи невідкладної допомоги.
40. Поняття про алергію. Характеристика анафілактичних реакцій, клінічні прояви анафілактичного шоку, тактика надання невідкладної допомоги.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (диф.залік):

- Визначення характеру та частоти пульсу. Точки вимірювання пульсу при його відсутності на променевої артерії.
- Вимірювання артеріального тиску.
- Накладання м'яких (бинтових та клейових) пов'язок:
  - чеpecь
  - пращевидна на ніс та підборіддя
  - колосовидна на палець
  - спіральна на палець, на ногу

- 8-образна на коліно
- Накладання транспортної шини при:
  - переломі передпліччя
  - переломі гомілки
- Накладання гумового джгута при:
  - кровотечі з судин передпліччя
  - кровотечі з судин гомілки
- Здійснення закритого масажу серця.
- Техніка проведення ін'єкцій:
  - внутрішньом'язових
  - підшкірних
  - внутрішньовенних.
- Здійснення штучного дихання.
- Притиснення артерій у типових місцях з метою зупинки кровотечі (скроневої, загальної сонної, підключичної, плечової, стегнової, гілок черевної аорти).
- Провести вибір лікарських препаратів для надання невідкладній допомоги при:
  - нападі стенокардії
  - інфаркті міокарду
  - гіпертонічному кризі
  - нападі бронхіальної астми
  - анафілактичному шоку
  - знепритомнінні
  - колапсі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ПЕТРА
МОГИЛИ
Кафедра фармації, фармакології, медичної, біоорганічної
та біологічної хімії

Рівень вищої освіти: Бакалавр
за напрямом підготовки 226 «Фармація, промислова фармація»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
Дисципліна: Долікарська допомога з ознайомчою медичною практикою

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № 0

Розкрити питання:

1. Термінальні стани: визначення, класифікація, характеристика ступенів термінальних станів **(20 балів)**.
2. Гіпертензивні кризи: класифікація, клінічні ознаки, надання першої доклінічної допомоги **(20 балів)**.

Практичні навички:

- Вимірити артеріальний тиск. Перерахувати інші показники, які відображають стан системи кровообігу (40 балів).

**Затверджено на засіданні кафедри фармації, фармакології, медичної, біоорганічної та біологічної хімії
протокол № 1 від 01 вересня 2020 р.**

В.о. завідувача кафедри _____ к.фарм.н., доцент Оглобліна М,В,

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та Положення про систему оцінювання навчальної діяльності студентів ЧНУ імені Петра Могили.

Оцінка за дисципліну визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (диференційний залік у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Контроль самостійної роботи:

Контроль самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Темі, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюються під час проведення диф.заліку.

Максимальна кількість балів за поточну діяльність студента – 120.

Студент дістає оцінку «зараховано», якщо він виконав усі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою, відвідав усі навчальні заняття – лекції, практичні, визначені календарно-тематичним планом кафедри, набрав загальну кількість балів при вивченні дисципліни не меншу, ніж мінімальна.

По завершенню вивчення дисципліни студенти складають **диф.залік.**

Оцінювання поточної навчальної діяльності:

Оцінювання поточної навчальної діяльності здійснюється на кожному практичному занятті за відповідною темою. При засвоєнні кожної теми змістовного модуля за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за бальною шкалою.

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні дисципліни, дорівнює 120 балам, вона вираховується шляхом множення

максимальної кількості балів на кількість тем у модулі (15x8) для студентів денної форми навчання.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення мінімальної кількості балів на кількість тем у модулі і вона відповідно становить 72 балів (9x8) для студентів денної форми навчання.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ПРИСВОЮВАНИХ СТУДЕНТАМ

№ за порядком	(поточна навчальна діяльність)	Максимальна кількість балів	
		Денна форма	Заочна форма
<i>Змістовий модуль 1</i>			
1	Заняття 1	-	-
2	Заняття 2	15	-
3	Заняття 3	15	15
<i>Змістовий модуль 2</i>			
4	Заняття 4	15	-
5	Заняття 5	15	15
6	Заняття 6	15	15
7	Заняття 7	15	-
8	Заняття 8	15	15
<i>Змістовий модуль 3</i>			
9	Заняття 9	15	-
<i>Разом змістові модулі</i>		<i>120</i>	<i>60</i>
<i>Індивідуальна СРС</i>		<i>-</i>	<i>60</i>
<i>Підсумковий контроль засвоєння дисципліни (диференційований залік) , в тому числі:</i>		<i>80</i>	<i>80</i>
<i>практичної підготовки</i>		<i>40</i>	<i>40</i>
<i>теоретичної підготовки</i>		<i>40</i>	<i>40</i>
РАЗОМ сума балів		200	200

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ

1. На практичному занятті 15-14 балів студент отримує:

- Якщо студент показав знання в повному обсязі програми з теми, яка вивчається, дає вичерпуючі відповіді на поставлені викладачем запитання.
- Вільно орієнтується в питаннях надання першої невідкладної допомоги при невідкладних станах
- Демонструє вільне володіння практичними навичками з надання невідкладної допомоги.

2. 12-13 балів студент отримує:

- Знає тему, що вивчається в повному обсязі. Дає вірні, але не зовсім вичерпуючі відповіді на додаткові запитання, дає відповіді за допомогою викладача.
- Добре знає принципи надання першої невідкладної допомоги при невідкладних станах.
- Демонструє добре володіння практичними навичками з надання невідкладної допомоги.

3. 9-11 балів студент отримує:

- На запитання відповідає тільки за допомогою викладача, не завжди вірно орієнтується в питаннях механізму дії препаратів.
- Не дає повний перелік заходів надання першої невідкладної допомоги в екстремальних патологічних станах.
- Слабо демонструє володіння практичними навичками з надання невідкладної допомоги

4. 0 балів отримує студент, який:

- Відповідає не на всі запитання, навіть за допомогою викладача.
- На додаткові запитання не дає відповіді, згідно з якими відповідь можна оцінити як “задовільно”.
- Не володіє практичними навичками надання невідкладної допомоги.
- Має пропуск практичного заняття.

Студенти заочної форми навчання оцінюються наступним чином:

1. Згідно навчального плану студенти заочної форми навчання обов'язково повинні написати контрольну роботу за індивідуальним варіантом. За контрольну роботу студент може отримати **від 60 балів – max до 40 балів - min**. У разі відсутності контрольної роботи, або не коректного її виконання, студент отримує – **0 балів**.

Студент допускається до підсумкового модульного контролю при виконання умов навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 70 балів.

Якщо студент не отримав допуску до складання підсумкового контролю внаслідок недостатнього середнього балу поточної успішності, завідувач кафедри за дозволом деканату має право провести комплексне тестування за матеріалами всіх тем, по яким студент має незадовільні оцінки. У разі отримання студентом

задовільних балів за результатами тестування, студент вважається таким, що покращив результат поточної успішності до мінімального балу та може бути допущений до підсумкового модульного контролю. Результати комп'ютерного тестування оцінюються наступним чином:

Оцінка відмінно (12 балів) – 96% та більше правильних відповідей;
оцінка добре (10 балів) – 86 - 95% правильних відповідей;
оцінка задовільно (7 балів) – 75 - 85% правильних відповідей.

ЗАЛІК. Допуск до заліку визначається у балах поточної навчальної діяльності, а саме: min - 70, max - 120 балів.

Методика проведення заліку:

Диференційований залік складається з оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за всіма темами дисципліни.

Основними формами контролю засвоєння дисципліни пропонуються усна відповідь на теоретичні запитання, а також перевірка оволодіння практичними навичками з надання невідкладної допомоги.

Критерії оцінювання знань:

- теоретичні запитання - № 1 – 25-40 балів;
- оволодіння практичними навичками - № 2 – 25-40 балів.

Мінімальна кількість балів підсумкового контролю складає 50 балів, максимальна кількість - 80 балів. Оцінювання знань проводиться за традиційною 4-бальною шкалою, для конвертації у бали отримані оцінки за теоретичну та практичну частину підсумкового контролю (кожна окремо) помножуються на коефіцієнт 8. Таким чином, за кожну з частин підсумкового контролю студенту присвоюються бали:

оцінка „5” (відмінно) – 40 балів,

оцінка „4” (добре) – 32 бали,

оцінка „3” (задовільно) – 25 балів,

у випадку відсутності засвоєння – ставиться „0” балів.

40 балів виставляється у випадку, коли студент знає програму в повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеня складності;

32 бали виставляється за умови, коли студент знає всю програму і добре розуміє її, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання відчувачи складнощі лише у найважчих випадках;

25 балів ставиться студентові на основі його знань всього об'єму програми з предмету та задовільному рівні розуміння його. Студент спроможний вирішувати видозмінені завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний

самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

0 балів виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

Оцінка з дисципліни є сума балів за ПНД та заліку у балах від min – 120 до max - 200.

Оцінка успішності студента

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
180-200	A	відмінно	зараховано
160-179	B	дуже добре	
150-159	C	добре	
130-149	D	задовільно	
120-129	E	достатньо	
70-119	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано
1-69	F	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	

7. Рекомендована література ОСНОВНА

1. Петриченко Т.В. Перша медична допомога. – К.: Медицина, 2012 – 248 с.
2. Екстрена медична допомога : підручник / [М. І. Швед, А. А. Гудима, С. М. Геряк та ін.] ; за ред. М. І. Шведа. – Тернопіль : ТДМУ, 2015. – 420 с.
3. Організація і надання першої медичної допомоги населенню в надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник (За ред.проф. В.С. Тарасюка –Вінниця. Нова книга, 2007 – 140 с.)
4. Самура Б.А. та ін. Первая доврачебная помощь Учебник (Б.А.Самура, В.Ф.Черных, И.В. Киреев – Харьков: Издательство НФаУ «Золотые страницы», 2004 – 340 с.
5. Марчук А.І. та ін. Долікарська допомога (А.І.Марчук, В.М.Солодкий, М.В.Чорний – К.: НАВСУ – «Правові джерела», 2000 – 271 с.)

ДОПОМІЖНА

1. Невідкладна медична допомог. Навчальний посібник К.М. Амосова, Б.Г. Безродний, О.А. Бурьянов (За ред. Ф.С.Глунчера, В.Ф. Москаленко – К.: Медицина, 2006 – 632 с.
2. Довідник з медичної допомоги на до госпітального етапі/ Зозуля І.С. – К.: Здоров'я, 2000 – 200с.
3. Білик Л.С. та ін. Медичні маніпуляції в алгоритмах.- 2-е вид., переробл. і доп.-Тернопіль:ТДМУ, 2005.–324с./ с.74-96.

4. Савченкова Л.В. Первая доврачебная помощь: Учебно-методическое пособие. – Луганск, 2006. – 151 с.

Інформаційні ресурси

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України <http://www.mon.gov.ua>,
www.osvita.com

Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>

Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи <http://www.mns.gov.ua/>

Міністерство охорони здоров'я <http://www.moz.gov.ua/ua/portal>

Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>

Постійне представництво України при ООН <http://www.uamission.org/>